

Stækkun á blöðruhálskirtli

Meðferð með heitri vatnsgufu (Rezum)

Meðferðin er gerð til að minnka blöðruhálskirtil og auðvelda þvaglát. Hún er framkvæmd um þvagrás og felst í því að heitri vatnsgufu er hleypt snöggt með sérstöku tæki á þau svæði kirtilsins sem eru stækkuð. Svæðið er deytt með staðdeyfilyfi um endaparm og þvagrás áður en hún hefst.

Meðferðin veldur því að kirtillinn skreppur saman og ættu áhrif hennar að koma í ljós eftir um 2-3 vikur.

Undirbúningur

Blóðþynningarlyf

Hætta þarf að taka blóðþynningarlyf, önnur en magnýl og hjartamagnýl fyrir meðferðina, og er það gert í samráði við þvagfæraskurðlækni.

Kvöldið fyrir meðferð

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir meðferðina til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við slævingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólk liður betur ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefns kvöldið fyrir meðferð.
- Ekki má borða mat síðustu sex klukkustundir fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til tvær klukkustundir eru í komu á spítalann. Tær drykkur er til dæmis vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Ekki má nota tóbak síðustu tvær klukkustundir fyrir komu á spítalann.

Meðferðardagur

Sturta

Fara þarf í sturtu áður en komið er á spítalann og þvo vandlega undir forhúð án sápu. Klæðast þarf hreinum fötum eftir sturtuna.

Verkjalyf

Klukkustund fyrir komu á spítalann þarf að taka inn 1000 mg af paracetamol (tvær 500 mg töflur) og 400 mg ibuprofen sem fást án lyfseðils í apóteki. Ef ofnæmi er til staðar fyrir lyfjunum þarf að hafa samband við deildina og láta vita af því. Taka má verkjalyfin með litlum vatnssopa.

Mæting er á göngudeild þvagfæra 11A á Landspítala við Hringbraut.

Fyrir meðferð þarf að vera búð að undirrita samþykki fyrir henni og hafa þvaglát. Meðferðin tekur um 30 mínútur.

Þvaglegg komið fyrir í þvagblöðru í lok meðferðar, þar sem blöðruhálskirtillinn bólgnar venjulega töluvert fyrstu dagana og þrengir að þvagrásinni. Þvagleggurinn er hafður í um sjö daga.

Útskriftarfræðsla

Verkir

Borið getur á vægum verkjum fyrst eftir meðferðina. Ef verkir eru til staðar má taka verkjalyf sem fást án lyfseðils í apóteki samkvæmt leiðbeiningum á fylgiseðli lyfs.

Þvagleggur

Þvagleggurinn er með ventli eða loku á endanum sem þú opnar til að tæma þvagblöðruna þegar þér er mál að pissa og fyrir svefn. Algengt er að þvag leki meðfram þvagleggnum og fyrstu vikunnar getur þvagið stundum verið blóðlitað. Þá getur líka komið smávegis af blóðugu slími frá þvagrásinni auk þvags og er það eðlilegt.

Yfirleitt þarf að hafa þvaglegginn í sjö daga og er hann fjarlægður heima að morgni fyrir klukkan 09:00. Til þess er notuð sprauta sem er afhent við útskrift og fylgt leiðbeiningum sem veittar voru við útskrift. Þegar búíð er að fjarlægja þvaglegginn getur verið óþægilegt að pissa í nokkra daga og búast má við tíðum þvaglátum. Þvagbunan getur einnig verið mjó vegna þess að blöðruhálskirtillinn getur ennþá verið svoltið bólginn. Eftir um 2–3 vikur fara þvaglát batnandi hjá flestum en stundum líða 3–4 mánuðir þar til árangri meðferðarinnar er náð að fullu.

Sýkingarhætta

Taka þarf sýklalyf samkvæmt leiðbeiningum til að draga úr hættu á sýkingu. Einnig er mikilvægt að hreinsa hendur vel áður en þvagleggurinn og ventillinn er snertur.

- Þvo þarf þvagfærsvæðið daglega með volgu vatni. Mælt er með að fara í sturtu daglega. Ekki má fara í baðkar á meðan þvagleggur er til staðar.
- Nauðsynlegt er að drekka vel eða um 1,5-2 lítra á sólarhring (6-8 glös) til að skola út blóði og draga úr líkum á sýkingu.

Hreyfing

Ráðlagt er að taka því rólega fyrstu dagana og forðast áreynslu svo sem hlaup, lyftingar, hjólreiðar næstu 2-3 vikunnar. Mikilvægt er þó að hreyfa sig daglega og eru gönguferðir góður kostur.

Hægðir

Hægðatregða getur aukið blæðingu í þvagi og hættu á þvagteppu. Til að halda hægðum mjúkum er mælt með að borða trefjaríka fæðu, svo sem ávexti, grænmeti og gróft brauð. Ef það dugar ekki er gott að drekka glas af sveskjusafa 1-2 sinnum á dag eða nota hægðalyf sem fást í apóteki án lyfseðils.

Kynlíf

Óhætt er að hafa samfarir eftir að þvagleggur hefur verið fjarlægður. Breytingar geta orðið við sáðlát hjá sumum þannig að sæðið fer upp í þvagblöðru í stað þess að fara út um þvagrás.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir meðferðina. Verð er samkvæmt gjaldskrá Landspítala.

Eftirlit eftir útskrift

- Læknir hringir eftir hádegi sama dag og þvagleggur var fjarlægður heima til að meta líðan og hvernig þvaglát ganga.
- Bókaður er endurkomutími hjá lækni á göngudeild þvagfæra 11A þremur mánuðum eftir meðferð.

Hafa þarf samband við göngudeild þvagfæra 11A eða fara á bráðamóttöku utan opnunartíma dagdeildar ef eftirfarandi hættumerki koma fram:

- Líkamshiti er hærri en 38,5°C
- Blæðing eykst í þvagi eða vart verður við blóðköggl (klumpa) sem stoppa rennslið í þvagleggnum
- Erfitt er að losa þvag eftir að þvagleggur er fjarlægður
- Þvagið er gruggugt eða illa lyktandi
- Verkur undan þvaglegg eða yfir blöðrustað minnkar ekki við verkjalyf

Í neyðartilfellum er hringt í 112.

Símanúmer

Göngudeild þvagfæra 11A á 1. hæð Landspítala við Hringbraut

543 7100

Þetta fræðslufni er gert fyrir sjúklinga Landspítala og aðstandendur þeirra og er byggt á bestu þekkingu við útgáfu þess. Tilgangur fræðslufnisins er að styðja við faglega ráðgjöf heilbrigðisstarfsfólks Landspítala sem veitir nánari upplýsingar eftir þörfum. Efninu er ekki ætlað að koma í stað einstaklingsbundinna leiðbeininga heilbrigðisstarfsfólks.

ÚTGEFANDI:
LANDSPÍTALI
MIÐSTÖÐ SJÚKLINGAFRÆDSL
FEBRÚAR 2024
LSH-193

ÁBYRGÐARMENN:
YFIRLÆKNIR ÞVAGFÆRASKURÐLÆKNINGA
OG DEILDARSTJÓRI GÖNGUDEILDAR ÞVAGFÆRA

HÖNNUN:
GRAFÍSKUR HÖNNUÐUR
LANDSPÍTALA